

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
 Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
 Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra		
Vyučovací predmet	Výtvarná výchova		
Škola	Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121		
Názov školského vzdelávacieho programu	Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov		
Stupeň vzdelania	1.stupeň ZŠ (primárne vzdelanie)		
Vzdelávací cyklus	prvý cyklus		
Časový rozvrh výučby	1. ročník	66 hodín ročne	2 hodina týždenne
	2. ročník	33 hodín ročne	1 hodina týždenne
Forma štúdia	denná		
Vyučovací jazyk	slovenský		
Učebné zdroje	1.ročník		
	2.ročník		
Vypracovala:	PaedDr. Beata Oravcová, Mgr. Anna Smoleňáková		

Charakteristika predmetu

Výtvarná výchova sprostredkúva žiakovi možnosť rozvíjať svoje cítenie, myslenie a tvorivé zručnosti, a tiež uvádza žiaka do oblasti vizuálnej kultúry, ktorá je v súčasnosti podstatným zdrojom informácií a prostriedkom komunikácie. Kultivuje osobnosť žiaka a jeho spôsobilosti predovšetkým prostredníctvom vnímania, reflektovania a sebvýjadrovania. Výtvarná výchova vďaka svojej činnostnej povahe umožňuje žiakovi získať zážitok z procesu tvorby a použitia nástrojov, techník a technológií. Tvorivá činnosť zahŕňa procesy bádania a experimentovania, pričom rovnako rozvíja zmyslovú, emocionálnu a racionálnu stránku osobnosti žiaka. Výtvarná výchova formou sebvýjadrovania žiaka vytvára priestor na rozvoj myslenia, metakognitívnych zručností a budovania postojov. Je príležitosťou pre objavovanie a oceňovanie jedinečnosti a rozmanitosti.

Hlavným cieľom 1. cyklu:

V nadväznosti na detský výtvarný prejav, aby si žiak osvojil základné výtvarné vyjadrovacie prostriedky a prvky výtvarného jazyka. Spolu so získavaním skúseností s nástrojmi, materiálmi a technológiami sa žiak učí vyjadrovať vlastné predstavy, fantázie, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie. Prostredníctvom tvorby a umenia spoznáva okolitý svet a rozvíja sa jeho zmyslová citlivosť, zručnosti a sebapoznanie. Spracovávaním podnetov z umenia, tradičného ľudového umenia a vizuálnej kultúry sa učí vnímať rozmanitosť prejavov myslenia, videnia a cítenia ľudí.

Ciele vzdelávania

1. Rozpoznať výtvarné vyjadrovacie prostriedky, porovnať a triediť ich na základe skúsenosti, zážitkov a predstáv, následne ich využiť pri uplatňovaní základných kompozičných princípov.
2. Prostredníctvom výtvarných vyjadrovacích prostriedkov a ich kombináciou vyjadriť vlastné predstavy, fantáziu, myšlienky, skúsenosti, pocity a emócie.
3. Pri tvorivej činnosti primerane použiť nástroje, materiály, technológie, médiá a postupy.
4. Experimentovať s nástrojmi a materiálmi.
5. Tvorivo interpretovať umelecké diela a podnety z umenia a vizuálnej kultúry.
6. Poznať úlohu múzeí a galérií.
7. Výtvarne reagovať na rozdielne pocity a emócie.
8. Reflektovať proces tvorby a jej výsledky, rešpektovať prácu druhých a rozmanitosť myslenia, videnia a cítenia.

<i>Učebné osnovy pre 1.cyklus</i> <i>Umenie a kultúra</i> <i>Výtvarná výchova</i>			
<i>Komponent 1: VÝTVARNÝ JAZYK A KOMUNIKÁCIA</i>			
		1.ročník	2.ročník
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. Rozlíšiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. 2. Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov. 3. Rozlíšiť výtvarné vyjadrovacie prvky (bod, línia, farba, tvar, škvrna, priestor, plocha, objem, textúra, svetlo, záber). 4. Rozlíšiť výtvarné kompozičné princípy (rovnováha, pohyb, rytmus, symetria, dôraz, kontrast, jednota, variácie/rozmanitosť, proporcie, sekvencia, čas). Výtvarné asociácie na rôzne zmyslové podnety (zvuk, vôňa, hmat, chuť, emócia). 5. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov – kresba, maľba, modelovanie.	1. Rozlíšiť, pomenovať a použiť vybrané výtvarné vyjadrovacie prvky a kompozičné princípy. 2. Prostredníctvom hravého experimentovania rozvíjať fantáziu a objavovať možnosti použitia nástrojov, materiálov, techník, technológií, postupov. 3. Identifikovať dostupné digitálne zariadenia na tvorbu digitálneho obsahu. 4. Rozlíšiť výtvarné vyjadrovacie prostriedky – prvky a kompozičné princípy, ich vlastnosti a kombinácie. 5. Tvorenie prostredníctvom rôznych nástrojov, materiálov, technológií a postupov - kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, pohybová expresia a experimentovanie.

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
 Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
 Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

		1.ročník	2.ročník	
Obsahový štandard		- Výtvarné aktivity v interiéri (maľovanie na papier, modelovanie plastelíny) a exteriéri (tvorba z prírodných materiálov - listy, kamienky, konáriky), aj v prírode (skenovanie a kreslenie prírodných motívov - kvety, stromy, zvieratá). 🖍️💖💖💖 - Tvorenie dočasných (kreslenie do piesku, snehu, kresba na chodník - kriedy) a procesuálnych prác (maľovanie rukami bez štetca – prsty, dlaň). 💖💖💖	- Výtvarné aktivity v interiéri (tvorba koláží z rôznych materiálov) a exteriéri (maľovanie na veľké plochy - steny), aj v prírode (tvorba prírodných koláží z listov, semien alebo kôry). Výtvarné laborovanie s postupmi vybraných ľudových tradičných remesiel (košíkárstvo, drotárstvo, keramika). 🧑🎨 - Výtvarné aktivity v interiéri (vyrezávanie a tvorba z papiera) a exteriéri (umelecké fotografie v prírodnom prostredí), aj v prírode (fotografovanie prírodných scenérií a detailov). 💖💖💖🖍️ - Tvorenie dočasných (tvorenie z prírodnín – listov, vetvičiek, kamienkov modelovanie z plastelíny a cesta, tieňové obrázky) a procesuálnych prác (kombinovanie rôznych výtvarných techník). 🧑🎨 - Rozlíšenie digitálnych zariadení a typov digitálneho obsahu. 📺	
	Počet hodín	22 hodín	11 hodín	

Komponent 2: UMENIE A VIZUÁLNA KULTÚRA				
		1.ročník	2.ročník	
Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1.Prostredníctvom zvolenej výtvarnej techniky (kresba, maľba) interpretovať podnety z umenia, napr. praveké umenie a prvky ľudového remesla. 2.Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu/diela. 3.Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. 4. Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy kultúrnej inštitúcie z obce a regiónu. 5. Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy.	1.Tvorivo interpretovať dielo a opísať podnety z umenia, tradičného ľudového umenia, online prostredia, vizuálnej kultúry a okolitého sveta. 2.Opísať proces vzniku vlastného výtvarného artefaktu. 3.Porovnať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia. 4.Vyjadriť pocity a zážitky z návštevy výstavy, galérie, múzea, iných inštitúcií a objektov z obce a regiónu. 5.Identifikovať kultúrnu rozmanitosť a jej prejavy. 6. Opísať diela niekoľkých predstaviteľov výtvarného umenia.	
		1.ročník	2.ročník	

Obsahový štandard		- Objavovanie a pozorovanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov v dielach zahraničných a slovenských umelkyní a umelcov, objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov (galéria, knižnica, výstava, ulica, verejný priestor). 🧡🧡🧡 - Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru. - Objavovanie spôsobov prezentovania umeleckých diel a artefaktov vizuálnej kultúry a pátranie po dôvodoch ich prezentácie. 🌐 - Reklama v rôznom prostredí. 📺	- Objavovanie a porovnávanie základných výtvarných vyjadrovacích prostriedkov: čiara, škvrna, tvar, farba, plocha a kompozičných princípov: rytmus, symetria, farebný a tvarový kontrast v dielach zahraničných a slovenských umelkyní a umelcov. 🧡🧡🧡 - Pátranie po dôvodoch prezentácie umeleckých diel a artefaktov (maľba, plagát, výstava v škole, galérii, na ulici). 🧡🧡🧡 - Návšteva galérie, múzea, pamiatky, sakrálnej stavby, výstavy, ateliéru vrátane ich virtuálnych alternatív. 🧡🧡🧡 - Reklama v rôznom prostredí. 📺
	Počet hodín	22 hodín	11 hodín
Komponent 3: TVORIVÁ OSOBNOSŤ			
		1.ročník	2.ročník

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

Výkonový štandard	Žiak vie, dokáže	1. Vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia, divadelného predstavenia. 2. Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia 3. Opísať postup práce pri tvorbe. 4..Dohodnúť sa na deľbe práce pri tvorbe kolektívneho výtvarného diela, rešpektovať výtvarné postupy spolužiakov. 5.Opísať a zdieľať rodinné zvyky a tradície. 6.Opísať a zdieľať vlastné názory k stanovenej téme.	1.výtvarne reagovať na emócie a pocity Vyjadriť zmyslové vnemy získané z prostredia. Vyjadriť zmyslové vnemy z umenia. 2.reflektovať vlastnú výtvarnú tvorbu, Pri tvorbe reflektovať svoje slabé a silné stránky. Reflektovať rôzne prístupy k tvorbe svojich spolužiakov a hľadať v nich pozitíva 3.kooperatívne pracovať v skupine, Reflektovať výtvarný názor spolužiaka 4.pomenovať, zdieľať rôzne osobné hodnoty Porovnať zvyky a tradície vlastného prostredia s vybraným prostredím z inej kultúry	
--------------------------	-------------------------	--	--	--

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

		1.ročník	2.ročník	
Obsahový štandard		1. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. 👁 2. Tvorenie kolektívnych prác. – reflexia na kolektívnu tvorbu 🥰🥰🥰 3. Druhy a formy reflexie – možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti 🌐	1. Pocity a emócie vyjadrené v umení a vizuálnej kultúre. 👁 2. Tvorenie kolektívnych prác. – reflexia na kolektívnu tvorbu 👁 🥰🥰🥰 3. Druhy a formy reflexie – základné postupy reflexie pri tvorbe a vnímaní umeleckého diela – počas tvorivého procesu pracovať v skupine – tvorba výtvarného portfólia – možnosti prezentácie výsledkov výtvarnej činnosti vytváranie portfólia. 👁 🥰🥰🥰	
	Počet hodín	22 hodín	11 hodín	

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
 Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
 Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

	Metakognícia	Metakognitívne poznanie	Dokáže v súvislosti s učebnými činnosťami, ako aj osobnými preferenciami pomenovať svoje záľuby a záujmy a hovoriť o nich, ako aj popísať to, čo ho nezaujíma. Dokáže sa riadiť stratégiami na vykonávanie jednoduchých úloh pod vedením učiteľa (napr. počúvanie, dodržiavanie pokynov, požiadanie o pomoc).
		Metakognitívna regulácia	Dokáže dodržiavať jednoduchý plán alebo postupnosť pri riešení úlohy (napr. pokyny krok za krokom). Dokáže rozpoznať a oznámiť, kedy potrebujú pomoc alebo kedy úspešne dokončili úlohu.
	Charakter	Morálne vedomie Identifikovať a pomenovať vybrané morálne emócie - radosť, hrdosť, súcit, smútok, odpor, hnev, hanba. Statočnosť Hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé. Odolnosť Hovoriť pravdu a priznať sa, ak urobil niečo zlé.	

PRIEREZOVÉ GRAMOTNOSTI

Vizuálna gramotnosť

1. porozumieť vizuálnemu jazyku a využívať ho na špecifickú formu komunikácie, a to s uplatňovaním tvorivého a kritického myslenia,
2. citlivo vnímať vizuálne podnety na úrovni každodennosti,
3. orientovať sa vo svete vizuality a umenia,
4. prejavovať estetickú otvorenosť vo vnímaní a prežívaní,
5. rešpektovať a oceňovať rozmanité kultúrne prejavy.

Občianska gramotnosť

1. poznať a aktívne využívať stratégie aktívneho občianstva za účelom pozitívnych zmien vo svojich komunitách,
2. byť informovaný, rozumieť procesom a vedieť ako uplatňovať občianske práva a povinnosti na miestnej, štátnej, národnej a globálnej úrovni v súlade s ľudskými právami a princípmi demokracie,
3. orientovať sa v kultúrno-spoločenských reáliách svojho okolia, nadobudnúť a upevňovať svoju lokálnu a regionálnu identitu, ktorá je oporným bodom kultúrnej identity a predpokladom zdravej formy patriotizmu.

Mediálna gramotnosť

1. prejavovať kritický a rozlišujúci postoj k médiám,
2. interpretovať informácie a mediálne obsahy,
3. eticky a korektne sa mediálne prezentovať,
4. odhaľovať manipulatívne techniky a vyrovnávať sa s informačným preťažením a komercializáciou mediálneho prostredia.

Interkultúrna gramotnosť

1. rešpektovať a oceňovať rozmanitosť vo svojom okolí,
2. citlivo vnímať životnú realitu ľudí z rozmanitých kultúrnych a sociálnych prostredí,

3. rozpoznávať a aktívne odmietat' diskriminačné správanie.

Sociálna a emocionálna gramotnosť

1. prejavovať emocionálnu odolnosť, empatiu a sebauvedomenie,
2. rozvíjať schopnosť spolupracovať, efektívne komunikovať a riešiť konflikty,
3. bezpečným spôsobom prejavovať a regulovať svoje emócie, prejavovať porozumenie a pomáhať iným pri prežívaní ich emócií s prihliadnutím na uvedenie si vlastných kapacít,
4. plánovať svoju krátkodobú a dlhodobú budúcnosť v súlade so svojím potenciálom rozvíjať sa, potrebami a hranicami, prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú životné smerovanie jednotlivca a jeho blízkeho okolia,
5. vnímať vlastné (emocionálne) prežívanie ako rovnocenné s prežívaním iných,
6. asertívne ale ohľaduplne obhajovať a dosahovať svoje ciele v komunikácii,
7. efektívne spolupracovať v homogénnych ako aj rozmanitých tímoch, predchádzať konfliktom, reálne konflikty riešiť nenásilnými spôsobmi,
8. definovať vlastné hodnoty vo vzťahoch a konať zodpovedne rešpektujúc práva a slobody iných,
9. utvárať svoju osobnú integritu a identitu vo vzťahu k hodnotovým princípom, aj k témam intimity a sexuality,
10. analyzovať riziká a príležitosti a prijímať zodpovedné rozhodnutia, ktoré ovplyvňujú osobný život, vzťahy a zdravie, 11. rozlišovať rôzne druhy vzťahov, rôzne prejavy správania v nich, utvárať ich a s rešpektom k sebe a iným v nich fungovať.

Vysvetlivky:

Vizuálna gramotnosť

Občianska gramotnosť

Mediálna gramotnosť

Interkultúrna gramotnosť

Environmentálna gramotnosť

Sociálna a emocionálna gramotnosť

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

Hodnotenie predmetu:

Hodnotenie predmetu výtvarná výchova je v súlade s MP č. 22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu č.:20113121/12824:4921 zo dňa 01. mája 2011 a § 55 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vyučovací predmet VYV bude v prvom cykle (1. – 3 ročník ZŠ) hodnotený § 55 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a), ods. 6 a ods. 10 uvedeného zákona klasifikáciou (známkou).

- **priebežné hodnotenie** sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **súhrnné hodnotenie žiaka** sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete za príslušné klasifikačné obdobie.

Hodnotenie sa zameriava na rozvoj tvorivých zručností, kritického myslenia a sebauvedomovania prostredníctvom rôznych umeleckých foriem. Cieľom je podporiť pozitívny vzťah žiakov k tvorivosti, ku kultúre a k sebauvedomovaniu.

Učiteľ pri priebežnom hodnotení uplatňuje:	
ústne overovanie vedomostí	vyučujúci kladie dôraz nielen na kvalitu osvojenia, ale aj na spôsob ich prezentácie v logických súvislostiach a ich aplikáciou v praktických súvislostiach (prezentovanie projektov), zapojenie sa do súťaží
písomné overovanie vedomostí	samostatné vypracovanie zadaných úloh so zameraním na rôzne výtvarné techniky, pracovné listy
praktické overenie vedomostí	výtvarné práce, tvorba vlastných, skupinových projektov, prác, zapojenie sa do súťaží
hodnotenie práce v skupine	sledovanie práce v skupine, spoločné riešenia zadaných úloh
diskusia a reflexie	organizujú diskusie, v ktorých žiaci reflektujú svoje postoje
sebahodnotenie	kladie otázky, ktoré pomôžu žiakovi zamyslieť sa nad svojimi postojmi a prístupmi pri riešení zadaných úloh

V procese priebežného hodnotenia bude vyučujúci uplatňovať aj formatívne hodnotenie a poskytovanie spätnej väzby:

Formatívne hodnotenie	Integruje činnosti zamerané na poskytovanie a získavanie spätnej väzby v podobe informácií týkajúcich sa procesu postupného a primeraného učenia sa spôsobilostiam (vedomostiam, schopnostiam, zručnostiam, návykom, postojom a vlastnostiam) v záujme pokroku vo vzdelávacích výsledkoch a v celkovom rozvoji osobnosti žiaka.
------------------------------	---

Základná škola s materskou školou, Holumnica č. 121
Názov školského vzdelávacieho programu: Radosť z učenia je tajomstvom veľkých úspechov
Vzdelávacia oblasť – Umenie a kultúra – Výtvarná výchova

Spätná väzba	Spätná väzba umožňuje učiacemu sa žiakovi lepšie sa orientovať v tom, čo dosiahol, aby plánoval svoj ďalší pokrok a učenie sa, vyučujúcim zhodnocovať zvolené pedagogické stratégie a adaptovať ich podľa vzdelávacích potrieb žiakov.
---------------------	--

- kooperácia – podporovanie spontánnej spolupráce žiakov v skupinách

V Holumnici, dňa: 26. augusta 2026

Spracoval/a: PaedDr. Beata Oravcová, Mgr. Anna Smoleňáková

Prerokované na pedagogickej rade dňa:	26.08.2026	Podpis:
Platnosť učebných osnov od:	01.09.2026	
Vedúca MZ:	Mgr. Ivana Kocúreková	
Riaditeľka ZŠ s MŠ Holumnica:	PaedDr. Beata Oravcová	
Pečiatka:		